

פרשת ויגרא התשפ"ה

ari.kahn@biu.ac.il

הרב ארי דוד קאהן

1. בראשית פרק יח (פרשת ויגרא)

(א) ויגרא אליו ה' באלוני ממרא והוא ישב פתח-האהל כחם היום: (ב) וישא עיניו ויגרא והנה שלשה אנשים נצבים עליו ויגרא לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה: (ג) ויאמר אדני אמ-נא מצאתי חן בעיניך אל-גא מעבר מעל עבדך: (ד) יקח-נא מעט-מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ: (ה) ואקחה פת-לחם וסעדו לבכם אתר מעברו כיעל-כן עברתם על-עבדכם ויאמרו כן תעשה כאשר דברת: (ו) וימקרו אברהם האהלה אל-שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח סלת לוגשי ועשי עגות: (ז) ואליהבקר רץ אברהם וישח בן-בקר רץ וטוב ויתן אליהבקר וימקרו לעשות אתו: (ח) וישח חמאה וחלב ובן-הבקר אשר עשה ויתן לפניהם והוא-עמד עליהם תחת העץ ויאכלו: (ט) ויאמרו אליו איזה שרה אשתך ויאמר הנה באהל: (י) ויאמר שוב שוב אליך כעת סיה והנה-בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח האהל והוא אתריו: (יא) ואברהם ושרה זקנים באים בימים חדלי להיות לשרה ארח פנשים: (יב) ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי כלתי היתה-לי עדנה ואדני זקן: (יג) ויאמר ה' אלי-אברהם למה זה צחקת שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנת: (יד) היפלא מה' דבר למועד אשוב אליך כעת סיה ולשרה בן: (טו) ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כיון גראה ויאמר לא כי צחקת: (טז) ויקמו משם האנשים וישקפו עליפני סדם ואברהם הלך עמם לשלחם: (יז) וה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה: (יח) ואברהם הני יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו-בו כל גווי הארץ: (יט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את-בניו ואת-ביתו אחרי ושמרו דרו ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על-אברהם את אשר-דבר עליו: (כ) ויאמר ה' וצקת סדם ועמרה כירבה וחטאתם כי כבדה מאד: (כא) ארדה-נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלל ואם-לא אדעה: (כב) ויפנו משם האנשים וילכו סדמה ואברהם עוננו עמד לפני ה': (כג) ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם-רשע: (כד) אוילי יש חמשים צדיקים בתוך העיר האף תספה ולאתשוא למקום למען חמשים הצדיקים אשר בקרבה: (כה) חללה לך מעשותו כדבר הזה להמית צדיק עם-רשע והנה כצדיק פרשע חללה לך השפט כליה-ארץ לא יעשה משפט: ...

2. בראשית פרק יט (פרשת וירא)

(א) ויבאו שני המלאכים סדמה בערב ולוט ישב בשער-סדם ויגרא לקראתם וישתחו אפים ארצה: (ב) ויאמר הנה נא-אדני סורו נא אלי-בית עבדכם ולינו ורחצו רגליכם והשפמתם והלכתם לדרבכם ויאמרו לא כי ברחוב נליו: (ג) ויפצרו-בם מאד ויסרו אליו ויבאו אל-ביתו ויעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו: ... (ט) ויאמרו גשה-לוא ויאמרו האחד באלגור וישפט שפוט עתה נרע לך מהם ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו לשבר הדלת: ... (יז) ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט על-נפשך אלי-תביט אחריך ואלי-תעמד בכל-הפך הנה המלט פן-תספה: ... (כו) ותבט אשתו מאחרי ותהי נציב מלח: (כז) וישכם אברהם בבקר אלי-המקום אשר-עמד שם את-פני ה': (כח) וישקף על-פני סדם ועמרה ועל-כל-פני ארץ הכפר ויגרא והנה עלה קיטר הארץ כקיטר הכבשן: (כט) ויהי בשחת אלהים את-ערי הכפר ויזכר אלהים את-אברהם וישלח את-לוט מתוך ההפכה בהפך את-הערים אשר-ישב בהן לוט: ...

3. בראשית פרק כ פסוק ד (פרשת וירא)

ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי עם-צדיק מהרג:

4. בראשית פרק כב (פרשת וירא)

(א) ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את-אברהם ויאמר אליו אברהם ויגרא: (ב) ויאמר קח-נא את-בנה את-יחידה אשר-אהבת את-יחיק ולך-לך אל-ארץ המריה וסעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך: (ג) וישכם אברהם בבקר ויחבש את-חמלו וישלח את-שגי ועריו אתו ואת יצחק בןו ויבקע עצו עלה ויגם

וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לּוֹ הָאֱלֹהִים: (ד) בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשֶׂא אֲבָרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרְחֹק: ... (ח) וַיֹּאמֶר אֲבָרָהָם אֲלֵהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשָּׂה לַעֲלֹה בְּנִי וַיִּלְכּוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ... (יא) וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֵּאָדָּה ה' מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אֲבָרָהָם אֲבָרָהָם וַיֹּאמֶר הַגִּבִּי: (יב) וַיֹּאמֶר אֶל־תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל־הַנֶּעֱר וְאֶל־תַּעֲשֵׂ לּוֹ מְאוֹמָה כִּי עַתָּה יִדְעָתִי כִּי־יִרְאֶה אֱלֹהִים אֹתָהּ וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יַחֲדָדָה מִמֶּנִּי: (יג) וַיֵּשֶׂא אֲבָרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אֵיל אַחֵר נֶאֱתַז בְּסִבְךָ בְּמִרְגְּלֵי וַיֵּלֶךְ אֲבָרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לַעֲלֹה תַּחַת בְּנוֹ: (יד) וַיִּקְרָא אֲבָרָהָם שְׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא ה' יִרְאֶה אֲשֶׁר יֵאמַר הַיּוֹם בְּתֵר ה' יִרְאֶה:

5. כתר יונתן בראשית פרק יח פסוק י (פרשת וירא)

ויאמר אחד מהם שוב אשוב אליך לשנה שבאה ואתם קיימים והנה בן לשרה אשתך ושרה היתה שומעת בפתח האוהל וישמעאל עומד אחריה ושומע מה שאמר המלאך:

6. אילת השחר בראשית פרק יח פסוק י (פרשת וירא)

והוא אחריו. התרגום יב"ע מפרש שהכונה לישמעאל ששמע את דברי המלאך, והנה מה החידוש שישמעאל שמע, ואולי קמ"ל דניתן לו רשות לשמוע את דברי המלאך:

7. תרגום אונקלוס בראשית פרק יח פסוק יד (פרשת וירא)

הִיתְפַּסָּא מִן קָדָם יִי פִתְגָמָא לְזִמְן אֲתוּב לְוִתָּךְ פְּעֻדָּן דְּאִתּוֹן קִימִין וּלְשָׁרָה בִּר.

8. כתר יונתן בראשית פרק יח פסוק יד (פרשת וירא)

האפשר שיתכסה מלפני יי דבר למועד החג אשוב בזמן זה ואתם קיימים ולשרה בן:

9. רש"י בראשית פרק יח פסוק יד (פרשת וירא)

הִיפְלֵא - כִּתְרָגוּמוֹ הִיתְפַּסִּי? וְכִי שׁוּם דְּבָר מִפְּלֵא וּמִפְּרָד וּמִכֻּסָּה מִמֶּנִּי מְלַעֲשׂוֹת פְּרָצוּנִי:

למועד - לְאוֹתוֹ מוֹעֵד הַמִּיחָד שֶׁקִּבַּעְתִּי לָךְ אֶתְמוֹל, לְמוֹעֵד הַזֶּה בְּשָׁנָה הָאֲחֵרֶת:

10. חזקוני בראשית פרק יח פסוק יד (פרשת וירא)

היפלא מה' דבר וכי מופלא ומכוסה ממני מה שצחקה בקרבה. למועד בגימטריא בפסח.

11. דעת זקנים מבעלי התוספות בראשית פרק יח פסוק יד (פרשת וירא)

(יד) למועד אשוב אליך. מכאן רמז למה שאחז"ל כי בפסח נולד יצחק למוע"ד בגימ' בפסח:

12. מלבי"ם בראשית פרק יח פסוק יד (פרשת וירא)

היפלא מה' דבר. הודיע לו שיש הבדל בזה בין דבר שיעשה ה' ע"י מלאך ושליח ובין דבר שיעשה ה' בעצמו שלא ע"י שליח, כי מה שיעשה ע"י שליח והוא יצטרך לשדד הטבע שהוא ג"כ שליח הבורא (כמ"ש חז"ל בגינאי נהרא, שהשיב, אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני) שאז יצטרך זכות גדול שעל פיו יכריע לשדד את הטבע, אבל דבר שיעשה ה' בעצמו שלא ע"י שליח, אינו קרוי פלא כלל, כי הוא אשר צוה אל הטבע ודרכיה והיא המצוה אל הפך הטבע, ועז"א היפלא מה' דבר, אחר שהכל תלוי בדברו ובגזרתו, והנה מפתח של חיה לא נמסר לשליח כמ"ש חז"ל, ועז"א פירש לה שמה שאמר המלאך שוב אשוב אליך והנה בן וגו', לא אמר זה בשם עצמו כי מפתח של חיה אינו ברשותו רק אמר כן בשם ה' הדובר בו, (כי לא מצאנו שהיה המלאך שנית בבית אברהם רק כתיב וה' פקד את שרה), ועז"א למועד אשוב אליך, שאני אשוב אליך וא"כ היה השמחה בחנם כי אצלי לא נמצא נס ופלא כלל:

13. רמב"ן בראשית פרק יח (פרשת וירא)

(יד) הִיפְלֵא מה' דבר - אם דבר נפלא ורחוק הוא שיהיה מאת ה' ככה, ... ואונקלוס תרגם היתכסי, עשאו כלשון כי יפלא ממך דבר למשפט (דברים יז ח), ואם כן יש בו סוד נעלם. ולשון רש"י היפלא, היתכסי, וכי שום דבר מופלא ומכוסה ממני מלעשות כרצוני. הרכיב בו שני ענינים:

(טו) ותכחש שרה לאמר - אני תמה בנביאה הצדקת איך תכחש באשר אמר השם לנביא, וגם למה לא האמינה לדברי מלאכי אלהים. והנראה בעיני כי המלאכים האלה הנראים כאנשים באו אל אברהם, והוא בחמתו הכיר בהם, ובשר אותו שוב אשוב אליך ולשרה בן, ושרה שומעת, ולא ידעה כי מלאכי עליון

הם, כענין באשת מנוח (שופטים יג ו). ואולי לא ראתה אותם כלל: ותצחק בקרבה ללעג, כמו יושב בשמים ישחק ה' ילעג למו (תהלים ב ד), כי השחק לשמחה הוא בפה, אז ימלא שחק פינו (שם קכו ב), אבל השחק בלב לא יאמר בשמחה. והקב"ה האשים אותה לאברהם למה היה הדבר נמנע בעיניה, וראוי לה שתאמין, או שתאמר "אמן כן יעשה ה'": והנה אברהם אמר אליה למה צחקת היפלא מה' דבר, ולא פירש אליה כי השם גילה אליו סודה, והיא מפני יראתו של אברהם תכחש, כי חשבה שאברהם בהכרת פניה יאמר כן, או מפני ששתקה ולא נתנה שבח והודאה בדבר ולא שמחה, והוא אמר לא כי צחקת - אז הבינה כי בנבואה נאמר לו כן, ושתקה ולא ענתה אותו דבר. וראוי שנאמר עוד כי אברהם לא גילה לה הנאמר לו מתחילה (לעיל יז יט) אבל שרה אשתך יולדת לך בן. אולי המתין עד שלוח השם אליה הבשורה ביום מחר, כי ידע כי לא יעשה ה' אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים (עמוס ג ז). או מרוב זריזותו במצות היה טרוד במילתו ומילת עם רב אשר בביתו, ואחר כן בחולשתו ישב לו פתח האהל, והמלאכים באו טרם שהגיד לה דבר:

(יז) וה' אמר - אל צבא השמים העומדים עליו, או אל המלאכים השלוחים. ויתכן שהוא המחשבה, כי חשב שלא יתכסה ממנו מפני הטעמים הללו, וכן ואני אמרתי בדמי ימי (ישעיה לח י), וכן ויאמר להכות את דוד (ש"ב כא טז), וכן כל אמירה עם הלב מחשבה:

14. שמות רבה (וילנא) פרשה א סימן א (פרשת שמות)

... מיד (בראשית כא) ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצחק וגו', ואין מצחק אלא עבודת כוכבים כד"א (שמות לב) ויקומו לצחק, מיד (בראשית כא) ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה שמה ילמד בני אורחותיו, מיד (שם /בראשית כ"א/) וירע הדבר מאד בעיני אברהם וגו' על שיצא לתרבות רעה (שם /בראשית כ"א/) ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך וגו', מכאן אתה למד שהיה אברהם טפל לשרה בנביאות, ...

15. ריקאנטי בראשית פרק יח פסוק יד (פרשת וירא)

(יד) וטעם היפלא מיי' דבר [שם יד]. כתרגומו היתכסה מלשון כי יפלא. וכתב הרב הגדול זכרוננו לברכה כי יש בו סוד נעלם. וכוונתו כי הוא לשון פלאי, וכן [שמות לג, טז] ונפלינו אני ועמך. רומז לחכמת שלמה, והיא הפועלת למטה בהשגחה פרטית, שנאמר [תהלים ט, ט] והוא ישפוט תבל בצדק וכתוב [שם לג, ד] וכל מעשהו באמונה:

16. אלשיך על בראשית פרק יח פסוק יד (פרשת וירא)

היפלא מיי' דבר למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן. (יד):
אמר הנה אינו מן התימה שצחקה שרה כמסתפקת כי אולי חשבה כי האורח לא דבר נכונה, ומה גם אם היה בדעתה שהיו ערביים. וגם אם עלה בדעתה כי מלאך ה' צבאות הוא, מסתפקת אם מה' יצא הדבר או מעצמו או דרך ברכה. על כן הנה עתה אני ה' אומר היפלא ויתכסה מה' דבר בתמיהה, כלומר במלאך אינו ודאי שלא יתכסה, והנה עתה אני עצמי אומר למועד אשוב וכו' ולשרה בן כי עתה שפי המדבר אין להסתפק:

17. בראשית פרק יז (פרשת לך לך)

(א) ויהי אברהם בן-תשעים שנה ותשע שנים ויבא ה' אל-אברהם ויאמר אליו אני-אל שדי התהלך לפני והנה תמים: (ב) ואתנה בריתי ביני ובינך ואתנה אותך במאד מאד: (ג) ויפל אברהם על-פניו ויזכר אתו אלהים לאמר: (ד) אני הנה בריתי אתך והלית לאב הקוץ גוים: (ה) ולא-תקרא עוד את-שמיך אברהם והנה שמיך אברהם פי אבי-הקוץ גוים נמתיך: (ו) והפרתי אתך במאד מאד ונתתיך לגוים ומלכים ממך יצאו: (ז) ונקמתי את-בריתי ביני ובינך וביני ורעך אתה ורעך לדרתם לברית עולם להזכות לך לאלהים ולזרעך אתה ורעך אתה ורעך לדרתם: (ח) ונתתי לך ולזרעך אתה ורעך אתה ורעך לדרתם: (ט) ויאמר אלהים אל-אברהם ואתה את-בריתי תשמר אתה ורעך אתה ורעך לדרתם: (י) זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם וביני ורעך אתה ורעך לדרתם: (יא) ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם: (יב) וכו-שמנת ימים ומול לכם כל-זכר

לדורתיכם יליד בְּיָת וּמִקְנַת-כֶּסֶף מִכָּל בּוֹנֵךְ אֲשֶׁר לֹא מוֹרֶעֶה הוּא: (יג) הַמּוֹלֵד יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתוֹ וּמִקְנַת כֶּסֶף וְהִיתָה בְּרִיתִי בִּבְשָׁרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם: (יד) וְעָרְלוּ זָכָר אֲשֶׁר לֹא-יִמּוֹל אֶת-בָּשָׁר עָרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה הַגִּפְשׁ הַהוּא מֵעַמּוּיָהּ אֶת-בְּרִיתִי הַכֹּהֵן: ט (טו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם שְׂרֵי אֲשֶׁתְּךָ לֹא-תִקְרָא אֶת-שְׁמָהּ שְׂרֵי כִי שָׂרָה שְׁמָהּ: (טז) וּבְרִכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לָךְ בֶּן וּבְרִכְתִּיהָ וְהִיתָה לְגוֹלָם מִלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ: (יז) וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל-פָּנָיו וַיִּצְחַק וַיֹּאמֶר בְּלִבִּי הִלָּכְוּ מָאָה-שָׁנָה וְיֻלְּדָה וְאִם-שָׂרָה הִבְתִּי-שָׂעִים שָׁנָה תֵּלֵד: (יח) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-הָאֱלֹהִים לֹא יִשְׁמָעָאל יִהְיֶה לִפְנֵיהֶ: (יט) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶבְלִ שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ יִלְדָת לָךְ בֶּן וְקִרְאתָ אֶת-שְׁמוֹ יִצְחָק וְהִקְמַתִי אֶת-בְּרִיתִי אִתּוֹ לְבְרִית עוֹלָם לְזָרְעוֹ אַחֲרָיו: (כ) וְלִישְׁמָעָאל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּהוּ בְּרִכְתִּי אִתּוֹ וְהַפְרִיתִי אֹתוֹ וְהִרְבִּיתִי אִתּוֹ בְּמֵאָד מְאֹד שְׁנַיִם-עָשָׂר נָשִׂימָם יוֹלִיד וְנָתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל: (כא) וְאֶת-בְּרִיתִי אֶקִּים אֶת-יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לָךְ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה בְּשָׁנָה הָאַחֲרִית: (כב) וַיִּבֶל לְדָבָר אֹתוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם: (כג) וַיִּשָּׁח אַבְרָהָם אֶת-יִשְׁמָעָאל בֶּן־וָאֵת כָּל-יִלְדֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל-מִקְנַת כֶּסֶף כָּל-זָכָר בְּאַנְשֵׁי בֵית אַבְרָהָם וַיִּמָּל אֶת-בָּשָׁר עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים: מִפְּטִיר (כד) וְאַבְרָהָם בֶּן-תְּשָׁעִים וְתֵשַׁע שָׁנָה בָּהֵמָלֵךְ בָּשָׁר עָרְלָתוֹ: (כה) וַיִּשְׁמָעָאל בֶּן־וָבֶן-שָׁלֹשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה בָּהֵמָלֵךְ אֵת בָּשָׁר עָרְלָתוֹ: (כו) בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נָמּוֹל אַבְרָהָם וַיִּשְׁמָעָאל בֶּן־וָ: (כז) וְכָל-אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בְּיָת וּמִקְנַת-כֶּסֶף מֵאֵת בּוֹנֵךְ נָמְלוּ אֹתוֹ: פ קכ"ו פסוקים, נמל"ו סימן

18. רמב"ן בראשית פרק יח פסוק א (פרשת וירא)

ובספר מורה הנבוכים (ב מב) נאמר כי הפרשה כלל ופרט. אמר הכתוב תחלה כי נראה אליו השם במראות הנבואה, ואיך היתה המראה הזאת, כי נשא עיניו במראה והנה ג' אנשים נצבים עליו. ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך, זה ספור מה שאמר במראה הנבואה לאחד מהם הגדול שבהם. ואם במראה, לא נראו אליו רק אנשים אוכלים בשר, איך אמר "וירא אליו ה'", כי הנה לא נראה לו השם לא במראה ולא במחשבה, וככה לא נמצא בכל הנבואות, והנה לדבריו לא לשה שרה עוגות, ולא עשה אברהם בן בקר, וגם לא צחקה שרה, רק הכל מראה, ואם כן בא החלום הזה ברוב ענין כחלומות השקר, כי מה תועלת להראות לו כל זה:

וכן אמר (שם) בענין "ויאבק איש עמו" (להלן לב כה) שהכל מראה הנבואה. ולא ידעתי למה היה צולע על ירכו בהקיץ, ולמה אמר (להלן לב לא) כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי, כי הנביאים לא יפחדו שימותו מפני מראות הנבואה. וכבר ראה מראה גדולה ונכבדת מזאת, כי גם את השם הנכבד ראה פעמים רבות במראה הנבואה (עיין להלן כח יג, לא ג): והנה לפי דעתו זאת יצטרך לומר כן בענין לוט, כי לא באו המלאכים אל ביתו, ולא אפה להם מצות ויאכלו, אבל הכל היה מראה. ואם יעלה את לוט למעלת מראה הנבואה איך יהיו אנשי סדום הרעים והחטאים נביאים, כי מי הגיד להם שבאו אנשים אל ביתו. ואם הכל מראות נבואות של לוט, יהיה "ויאצו המלאכים וגו' קום קח את אשתך", "ויאמר המלט על נפשך" (להלן יט טו יז), "והנה נשאתי פניך" (שם כא), וכל הפרשה כלה מראה, וישאר לוט בסדום. אבל יחשוב שהיו המעשים נעשים מאליהם, והמאמרים בכל דבר ודבר מראה, ואלה דברים סותרים הכתוב, אסור לשומעם אף כי להאמין בהם:

19. רד"ק בראשית פרק יח פסוק ב (פרשת וירא)

וישא עיניו - תחלת מה שראה במראה אחר שנרדם הוא שנשא עיניו וראה שלשה אנשים:

20. רשב"ם בראשית פרק יח פסוק א (פרשת וירא)

וירא אליו י"י - היאך? שבאו אליו שלשה אנשים שהיו מלאכים. שבהרבה מקומות כשנראה המלאך קורוהו בלשון שכינה כדכת' כי שמי בקרבו, שלוחו כמותו. וכן וירא אליו מלאך י"י בלבת אש מתוך הסנה, וכתו' שם וירא י"י כי סר לראות:

21. חזקוני בראשית פרק יח פסוק א (פרשת וירא)

דבר אחר וירא אליו כמו שמפרש והולך שבאו אליו שלשה מלאכים שבהרבה מקומות נקרא המלאך בשם הקדוש ברוך הוא כאילו הוא מדבר כדכתיב כי שמי בקרבו וניתן לו רשות לדבר בשם הקדוש ברוך הוא כדכתיב במשה וירא מלאך ה' אליו וגו', וירא ה' כי סר לראות וכן בעקידה.